КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра ***гідрогеології та інженерної геології***

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора з
навчальної роботи

«21» січня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-дослідницька практика за вибірковим блоком

для студентів

галузь знань	**10 Природничі науки**
спеціальність	**103 Науки про Землю**
освітній рівень	**магістр**
освітня програма	**Гідрогеологія**
спеціалізація	**Гідрогеологія аграрного сектору**
вид дисципліни	**Вибіркова**

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2025/2026**
Семестр	**4**
Кількість кредитів ECTS	**5**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**
Форма заключного контролю	**диференційований залік**

Викладач: ***Кошляков Олексій Євгенович, доктор геологічних наук, професор кафедри гідрогеології та інженерної геології***

Продовжено: на 20__/20__ н.р. _____ _____ « __ »___ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ _____ « __ »___ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Кошляков О.Є., 2025

КИЇВ – 2025

Розробники: ***Кошляков Олексій Євгенович, доктор геологічних наук, професор кафедри гідрогеології та інженерної геології***

Затверджено

Зав. кафедри _____

_____ (Дмитро ЧОМКО)
(підпис) (ім'я, прізвище)

Протокол № 9 від «14» 01 2026 р.

Схвалено науково-методичною комісією інституту ННІ «Інститут геології»

Протокол від «21» 01 2026 року № 5

Голова науково-методичної комісії _____ (Всеволод ДЕМИДОВ)
(підпис) (ім'я, прізвище)

Мета дисципліни – *закріплення теоретичних базових знань щодо фундаментальних основ меліоративної гідрогеології та отримання практичного досвіду проведення та представлення результатів самостійних наукових досліджень.*

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:
Знання дисциплін загального геологічного циклу, гідрогеології та меліоративної гідрогеології, а також основ економічної геології.

Анотація навчальної дисципліни / референс**:**
Основна увага приділяється розвитку у магістрантів навичків до наукових досліджень та отриманню практичного досвіду самостійного виконання поставлених завдань. Розглядаються можливі способи та методики вирішення наукових завдань в меліоративній гідрогеології. Магістранти на прикладі тематики магістерських робіт ознайомлюються з основними методологічними засадами та методами наукових досліджень, що використовуються у світовій практиці. Значна увага приділяється ознайомленню з сучасними методами математичної обробки та інтерпретації інформації. Розглядаються різні форми апробації наукових досліджень та представлення результатів дослідження.

Завдання (навчальні цілі):
- *ознайомитись з сучасними методами та проблемними питаннями меліоративної гідрогеології;*
- *ознайомитись з принципами комплексного наукового підходу при вирішенні конкретних завдань досліджень;*
- *отримати характеристику основних фундаментальних і прикладних наукових досліджень, що використовуються при самостійному вирішенні завдань магістерської роботи;*
- *отримати необхідні знання з методології проведення самостійних наукових досліджень в меліоративній гідрогеології;*
- *засвоїти послідовність проведення наукових досліджень, їх перевірки та інтерпретації;*
- *навчитись правильно представляти результати наукових досліджень для публікації в різних наукових виданнях.*

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		*Форма/ Методи викладання і навчання*	*Форма/ Методи оцінювання*	*Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.1	*Основні теоретичні і прикладні аспекти гідрогеологічних досліджень з метою меліорації*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 10%*
1.2	*Сучасні методики та методи наукових гідрогеологічних досліджень з метою меліорації*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 10%*
1.3	*Послідовність проведення наукових досліджень при вирішенні конкретних завдань*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 15%*
2.1	*Коректно визначати необхідні гідрогеологічні параметри та показники*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 10%*
2.2	*Робити обґрунтовані висновки за результатами обробки даних польових і лабораторних досліджень*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 15%*

2.3	*Самостійно визначати послідовність і пріоритетність наукових досліджень*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 10%*
3.1	*Представляти результати власних наукових досліджень за темою магістерської роботи у вигляді матеріалів для публікації в наукових виданнях*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 20%*
4.1	*Розуміння особистої відповідальності за організацію наукових досліджень та їх результати*	*Науково-дослідницька практика*	*Розділ у звіті за практикою*	*до 10%*

***Структура курсу**: Науково-дослідницька практика*

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

1) Оцінювання результатів проходження практики за представленим звітом – 60 балів (рубіжна оцінка 36 балів).

2. Підсумкове оцінювання *у формі диференційованого заліку*: *максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка 12 бали. Результати навчальної діяльності магістранти оцінюються за 100 бальною шкалою.*

*Студент не допускається до **підсумкового оцінювання у формі диференційованого заліку**, якщо під час семестру набрав менше 40 балів.*

Організація оцінювання: *Контроль здійснюється за оцінкою підготовленого звіту та диференційованого заліку. Залік проходить у вигляді захисту звіту на засіданні кафедри.*

Звіт з науково-дослідницької практики має підтверджувати успішне виконання студентом не менш як двох третин із переліку професійних завдань та обов'язків, якими має володіти власник професійної кваліфікації Гідрогеолог/Hydrogeologist, а саме:

1) проведення досліджень та вдосконалення або розробку концепцій, теорій та оперативних методів, пов'язаних з геологією та геофізикою;

2) інтерпретація дослідницьких даних та підготовка геологічних звітів, карт, діаграм та схем, звітів та документів;

3) застосування геологічних знань для розв'язання проблем, що виникають під час реалізації проєктів цивільного будівництва, таких як спорудження дамб, мостів, тунелів і великих будівель, а також під час виконання проєктів з рекультивації земель;

4) вивчення динаміки, особливостей просторового розподілу та фізичних характеристик підземних і поверхневих вод;

5) консультування з питань поводження з відходами, вибору трас і майданчиків для будівництва, а також рекультивації забруднених ділянок.

Однією з умов присвоєння професійної кваліфікації «Гідрогеолог/Hydrogeologist» є успішне виконання під час проходження практики здобувачем не менш як двох третин професійних знань та обов'язків з переліку, що передбачені в додатку до ОНП «Гідрогеологія» в редакції від 18.12.2025 року.

Також, умовою присвоєння професійної кваліфікації «Гідрогеолог/Hydrogeologist» є отримання підсумкової оцінки за науково-дослідницьку практику не нижче ніж 75 балів.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва теми	Кількість годин
		Науково-дослідницька практика
1	Опрацювання літературних джерел стосовно тематики об`єкту та предмету досліджень магістерської роботи	35
2	Удосконалення знань про методики та методи гідрогеологічних досліджень з метою меліорації, що можуть бути застосовані для вирішення завдань магістерської роботи	20
3	Визначення та обґрунтування методології і методів гідрогеологічних досліджень з метою меліорації, що будуть використані при виконанні магістерської роботи	20
4	Удосконалення знань щодо інтерпретації даних польових та лабораторних гідрогеологічних досліджень з метою меліорації	20
5	Виконання експериментальної або (та) розрахункової частини магістерської роботи	35
6	Підготовка звіту	20
Всього:		**150**

Загальний обсяг ***150*** *год. у тому числі:*
Науково-дослідницька практика **-** ***150*** *год.*

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Методичні рекомендації щодо підготовки та захисту магістерських робіт для здобувачів вищої освіти за академічною кваліфікацією магістр гідрогеології / О.Є. Кошляков, О.В.Диняк, Д.Ф.Чомко - електронне видання, 2016. – 21 с. http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/metod_mag_GG.pdf
2. Методичні вказівки з підготовки та оформлення магістерських робіт зі спеціальності 103 – Науки про Землю / С.А. Вижва, В.І. Зацерковний, В.К. Демидов, В.І. Онищук – електронне видання, 2019. – 40 с. http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/Guideline_of_Master_work_103_2019.pdf
3. Євграшкіна Г.П., Войцеховська В.В. Гідрогеологія та основи гідромеліорації: Навч. Посіб. – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, 2010. – 121 с.
4. Козловський Б.І. Наукові основи моніторингу осушених земель. – Львів, 1995. – 190 с.
5. Меліорація та облаштування Українського Полісся: (колективна монографія). – Херсон. – ОЛДІ-ПЛЮС. – т.2. – 2017. – 854 с.
6. Шевченко О.Л. Еколого-геологічні проблеми регіонів землеробства // Екогеологія України: навч. посібник.// Відпов. редактор академік НАН України В.М. Шестопалов. – К.: ВПЦ «Київський університет». – 2011. - С. 467-536.
7. Інструкція про зміст, оформлення та порядок подання до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ питних і технічних підземних вод. – К.: Державна комісія України по запасах корисних копалин при Міністерстві екології та природних ресурсів України, 2003. – 57 с.
8. Інструкція про зміст, оформлення та порядок подання до Державної комісії України по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічної оцінки родовищ мінеральних підземних вод. – К.: Державна комісія України по запасах корисних копалин при Міністерстві екології та природних ресурсів України, 2003. – 55 с.
9. Де і як публікувати результати дисертаційних досліджень // Зб. нормативних документів з питань атестації наукових працівників.- Бюл. ВАК.- Київ.- 2011. - 92 с.

Додаткові:

Додаткова джерела визначаються відповідно до тематики магістерської роботи.